

Datum

2020-05-12

Adress

August Palms Plats 1

Diarienummer

STK-2020-367

Yttrande

Till

Miljödepartementet

Remiss från Miljödepartementet - Vägen till en klimatpositiv framtid (SOU 2020:4)**M2020/00166/KI****Sammanfattning**

Malmö stad ser positivt på regeringens betänkande och den strategi och handlingsplan som läggs fram för att nå nettonegativa utsläpp efter 2045. För att klimatmål ska nås är negativa utsläpp en förutsättning, och Sverige både kan och bör gå före och leda vägen i detta relativt outforskade området. Med detta sagt vill Malmö stad även lyfta vikten av att ansvariga myndigheter klargör lokaliseringen av de olika åtgärder och anläggningar som föreslås, liksom hur dessa ska finansieras. Det vore exempelvis olyckligt om kostnader för dessa åtgärder och anläggningar hamnade på de kommuner där de placeras. Malmö stad önskar också tydligare information om hur effektiv avskiljning och lagring av biogen koldioxid (bio-CCS) är samt den problematik som kan finnas kopplat till ökad kolsänka i skog och mark.

Yttrande

Malmö stad ställer sig positiv till regeringens betänkande om kompletterande åtgärder för att nå nettonollutsläpp senast 2045 och ha negativa nettoutsläpp därefter. Malmö stad delar betänkandets inställning att Sverige har både förutsättningarna och förmågan att gå före i arbetet med kompletterande åtgärder, och bör göra så inte bara för att nå landets egna klimatmål utan även för att driva på det arbete och det teknikskifte som är helt nödvändigt för att Parisavtalets ambitioner ska kunna nås. Med det sagt har Malmö stad ett antal synpunkter på innehållet som redovisas nedan.

Till att börja med ser Malmö stad det som centralt att huvudfokus i det svenska klimatarbetet även i fortsättningen är utsläppsminskningar, då det är det mest effektiva sättet att hejda framtida klimatförändringar. Kompletterande åtgärder ska vara just kompletterande, och inte ett alternativ till utsläppsminskningar.

Betänkandet visar på en omfattande och något svåröverskådlig strategi och handlingsplan med åtgärder som tydliggör det stora arbete som krävs framöver för att möjliggöra kompletterande åtgärder, och för att Sverige ska kunna ta en central roll i dessa frågor internationellt. Strategin behöver dock kompletteras med en tydligare tidsaspekt för att få verklig genomslagskraft. Av utredningen framgår att ”ju tidigare stora utsläppsminskningar och

negativa utsläpp kommer till stånd, desto lägre blir behovet av negativa utsläpp under århundradets andra hälft för att kompensera för en överskriden koldioxidbudget för 1,5 C” (s 30). Det bör därför klargöras när åtgärder, liksom regelverk, behöver finnas på plats för att kunna uppnå de mål som satts för 2030 och 2045, då nyttan blir större ju tidigare man börjar. Att fastställa en tidplan tydliggör också målsättningar och villkoren framåt vilket är en förutsättning för investeringsintensiva projekt som pågår under lång tid, vilket är fallet här, alls ska kunna komma till stånd. Malmö stad vill därför trycka på vikten av att förslagen om kontrollstationer och ett rapporteringssystem för kompletterande åtgärder, som beskrivs i betänkandets konsekvensutredningen, verkligen införs så snart som möjligt.

Vidare framgår det inte av betänkandet var de olika åtgärder som föreslås ska genomföras. Det är viktigt att ansvariga myndigheter (Naturvårdsverket, Jordbruksverket, Skogsstyrelsen, Sveriges geologiska undersökning, Energimyndigheten, Sida och länsstyrelserna) i nästa steg klargör lokaliseringen av de olika åtgärder och anläggningar som föreslås, liksom hur dessa ska finansieras. Även om kompletterande åtgärder lokaliserade i Malmö skulle hjälpa Malmö stad att nå sina egna klimatmål, är det Malmö stads uppfattning att det inte rimligt att kostnader för dessa åtgärder och anläggningar belastar de enskilda kommuner där de lokaliseras.

Slutligen, några kommenterar kopplat till de specifika kompletterande åtgärderna redovisade i betänkandet:

- CCS-teknik är fortfarande under utveckling i Sverige. Det är viktigt att man i det kommande arbetet utreder hur effektiva åtgärder inom detta område kommer att vara i förhållande till investeringskostnaderna. Vidare utredning kring finansiering av driften av sådana anläggningar är också relevant och efterfrågad.
- Utredningen pekar ut att det finns stora arealer jordbruksmark som har tagits ur produktion som kan användas för skog och energiskog. Arealerna i sig kan mycket väl stämma men utredningen glömmer att anledningen till att jordbruksmarken tagits ur bruk i många fall har skett på grund av bristande lönsamhet. Dessa marker är en viktig resurs när lönsamheten förbättras och inte minst vid ett ökat behov av livsmedelsproduktion. Det finns därför anledning till att vara försiktig med föreslagna åtgärder ur ett livsmedelsproduktionsperspektiv men även ur ett naturvårdsperspektiv då dessa marker kan innehålla stora naturvärden.
- En annan möjlighet för att öka kolinlagringen som utredningen pekar på, är att öka användningen av trä i byggnader. Malmö stad ser positivt på den möjligheten och välkomnar ytterligare nationella insatser inom detta område. 2019 tog Malmö stad fram ett förslag till en strategi för klimatneutralt byggande i Malmö, som en viktig del i Malmös arbete att bli klimatneutrala till 2030. Både Malmö stad och byggbranschens aktörer ser en stor potential i att använda trä i byggnationer.

- När det gäller utsläppsminskningar i andra länder skulle Malmö stad i nästa steg vilja ha tydligare exempel på vad detta innebär, både på nationell och kommunal nivå. Det har på senare tid framkommit fall där utsläppsminskningar i andra länder, i form av klimatkompensation via trädplantering, lett till negativa effekter, såsom att lokalbefolkningen fördrivits från sin mark, vilket bland annat en granskning i Dagens Nyheter under hösten 2019 visade. Det är således viktigt att säkerställa att den här typen av åtgärder inte får andra negativa konsekvenser innan man investerar i dem.

Ordförande

.....
Karin Stjernfeldt Jammeh
.....

Sekreterare

.....
Anna Larsson
.....